

Omnivoordracht

Rood = hoger

Dikgedrukt = klemtoonwoord

Volg het ritme, neem de tijd:

Zeer geachte aanwezigen,
liefhebbers
en kunstvrienden,

Hoewel ik
als wethouder cultuur,
al bij **onnoemelijk** veel
openingen,
vernissages,
festivals
en premières
ben **uitgenodigd**,

heb ik
nog nooit
zoiets fantastisch mogen meemaken als dit.

Ik ben dan ook **blij** en vereerd,
dat ik een paar woorden mag spreken
bij deze **feestelijke gelegenheid**.

waarom?

Omdat **hier**,
precies het soort werk getoond wordt
waarvan ik trots ben dat wij het in onze gemeente hebben.

Alles klopt er namelijk in.
Alles in dit werk is zoals het moet zijn.

Ik wil dat illustreren door er **twee** aspecten uit te halen.

Allereerst
wil ik dit werk prijzen,
omdat de maker ervan begrijpt dat kunst **nooit een formule** kan zijn,
dat kunst altijd streeft naar iets nieuws en
naar iets dat vooraf nog niet bestond.

Ja, naar werelden waar we ons zelfs vooraf
geen **voorstelling** van konden maken,
maar die we,
nu ze eenmaal zijn blootgelegd,
nooit meer willen missen.
Hier wordt het ongebaande pad bewandeld,
niet het vaststaande stramien.

U zult het dadelijk allemaal zelf gaan **zien**,
horen,
ervaren,

en zult het dan met mij eens zijn:

hier triomfeert het dwarse,
niet het pasklare.

Ik houd van werken die **onherhaalbaar** zijn,
eenmalig,
en volstrekt **uniek**.

Daarnaast moet ik vaststellen
dat dit werk

en **dat** is **heel** bijzonder

absoluut door **niemand anders** gemaakt kan zijn
dan juist door deze kunstenaar(s).

Het draagt een **onmiskerbare** signatuur,
zowel in het geheel,
als tot in de **allerkleinste** details.

Dat kun je lang niet van alle kunstwerken zeggen.
En dat vind ik knap.

Wat ik ook knap vind,
is
dat **dit** werk
in geen enkele andere tijd gemaakt kan zijn dan in **deze** tijd.

Ook **dat** kun je namelijk niet van alle kunstwerken zeggen.

En dan de techniek.

O, die techniek!

Waar **techniek** bij mindere goden vaak zo technisch blijft,
is die hier opgetild naar...

naar...

ja naar **wát** eigenlijk?

Naar wát?

En juist het feit dat ik die vraag stel,
dat ik het antwoord erop schuldig moet blijven,

juist dat bewijst **hoe** sterk die techniek is.

De technische precisie is aangevuld met
dat...

met **nét** dat beetje...

met wat de Fransen zo mooi noemen:

dat *je ne sais quoi*.

Je ne sais quoi. Ik weet het niet.

Is het **zwakte**,

te bekennen

dat tegenover zoveel pracht

mijn woorden **tekort** schieten?

Is het **zwakte** als ik,

die het als mijn ambtelijke plicht

beschouw de kunsten in onze gemeente te laten bloeien,

slechts nederig het hoofd kan buigen en stamelen:

je ne sais quoi.

Is het **zwakte** als ik slechts kan jubelen:

hier triomfeert de X-factor?

Is het **zwakte** om te zwichten voor **magie**?

Is het **zwakte** om

zoveel woorden nodig te hebben

om zo weinig te zeggen?

Ik wil,

lieve mensen,

tot slot
nog iets **heel persoonlijk** aan jullie kwijt,
en ik ben ervan overtuigd

dat begin ik gaandeweg te **voelen**

dat ik voor **zo'n** ontboezeming
zowel de juiste omgeving
als het **juiste** gezelschap
ben.

Ik,
als wethouder van deze **prachtige** portefeuille
in deze **even prachtige** gemeente,

ik bevind mij in **dezelfde** situatie als u,
kunstenaars!

Allebei
staan we immers onder druk.

U krijgt minder subsidie,
ik krijg minder zakenreisjes in de *economy class*,

minder zesgangendiners en een minder dikke **leaseauto**.

U eet minder brood,
ik moet mijn secretaresse ineens **delen**
met **andere** leden uit het college.

U bent kleiner gaan wonen,
ik heb minder ambtenaren tot m'n beschikking.

Door die situatie ben ik u **beter** gaan **begrijpen**.

Ik meen zelfs te mogen zeggen dat we
lotgenoten zijn,
zielsverwanten.

Ik ben gaan begrijpen
wat **armoede** met een mens kan doen,
in negatieve,
maar beslist ook
in positieve zin.

Ik ben gaan begrijpen
hoe **kunst** kan gedijen onder armoede.
En wat Friedrich Nietzsche bedoelde
toen hij opmerkte:

“wat mij **niet** ombrengt, maakt mij **sterker.**”

Mensen zeggen wel eens:
jullie hebben gemakkelijk praten,
jullie **weten niet** wat er leeft
onder de gewone man.

Maar dan hebben ze mij niet gezien,
toen ik laatst
op een ochtend
nietsvermoedend
het tuinpad afliep,
met m'n koffertje in m'n rechterhand,
en de stoep **leeg** was.

Ineens realiseerde ik me
dat er **een streep** was gezet
door de dienstauto met chauffeur.

Geloof me,
toen heb ik het wel even moeilijk gehad,
terwijl ik de **burgertaxi** stond te bellen.

Ik heb wel **vijf minuten**
in de regen
staan wachten.

In die tijd,
in die **moeilijke** minuten,
ben ik u,

kunstenaars,

veel beter gaan begrijpen.

Ik denk dat er ergens in mij
ook een kunstenaar huist,
een **bohemien**,
een clochard,
een bon-vivant!

Net als u heb ik me **niet** laten kisten.

U heeft dit prachtige werk
weten te voltooien **zonder** te mopperen,
en **zonder** overheidsbudget.

Ik ben ervan overtuigd,
ik stel zelfs vast
dat het **juist** door die beperkte financiële middelen
sterker, intenser, waardevoller is geworden.

Als u mij daarom **romantisch** vindt — **het zij zo**.

In elk geval
heeft deze romanticus
zelf ook inspiratie geput uit het **geslonken** budget.

De armoede gaf me een **creatieve impuls**.

Als er **minder** geld is,
kan ik maar beter **besparen** op mijn speeschrijver,

en hem **één** laatste tekst laten schrijven,

eentje

die ik tot in **lengte van dagen** kan uitspreken
op al die

tentoonstellingen,
toneelvoorstellingen,
festivals,
opera's,

balletavondjes,
boekpresentaties

of **wat** het dan ook is
waarvoor we hier **nu** weer
met lauwe wijn en kaasstengels in onze klauwen

in een of ander
achenebbisj zaaltje staan.

Wat het ook is

ik heb er **genoeg** over geouwehoerd.

Wat het in hemelsnaam mag zijn

ik verklaar **het hierbij**
voor **geopend**.

© Christiaan Weijts & Boef en de Gelogeerde Aap in opdracht van Wintertuin
& Incubate, 2011